MEMO

Datum : 6 mei 2024

Aan : Kamer Sociaal 27 mei 2024

Van : Wethouder Jeroen Diepemaat

Onderwerp : Vervolg Huisvesting Culturele Instellingen

---

1. Inleiding

Op 11 maart 2024 heeft de kamer sociaal ingestemd met het vervolgproces voor de huisvesting culturele instellingen. De zes culturele instellingen hebben daarna in afzonderlijke sessies met de raad hun ambities en plannen en hoe deze bijdragen aan de doelen van de stad gepresenteerd (stap 1). Op 8 april 2024 hebben de culturele instellingen, al dan niet in samenwerking, hun toekomstplannen voor huisvesting aan de raad gepresenteerd (stap 2). Dat geeft inzicht in de koers en brengt ons bij de stap waarin we heldere afspraken over de rolverdeling tussen raad en college voorstellen en de beschrijving van de opdracht en kaders aan de culturele instellingen en het vervolg. In deze memo is hiervoor een voorstel opgenomen.

2. Opbrengsten Stap 1 en stap 2

Op 8 april 2024 hebben de culturele instellingen de volgende drie plannen aan de raad gepresenteerd:

a. Muziekkwartier: Kaliber, Metropool en het Wilminktheater willen samen verder in het Wilminktheater met een betere aansluiting met het Wilminkplein.
b. Het Warenhuis: Jeugdtheater Sonnevanck en Concordia hebben de ambitie om te gaan samenwonen in het voormalige V&D pand.
c. Bibliotheek: De bibliotheek blijft gevestigd in het bestaande pand aan de Pijpenstraat, gaat deze verbouwen en samenwerken met sociale- en welzijnspartners..

***Conclusies**:*
Partijen hebben een goed beeld van hun plannen, maken keuzes, hebben urgentie en willen tempo. We hebben inzicht in de bijdrage van de culturele instellingen aan de doelen van de stad en het gesprek is gevoerd over de toekomstige huisvesting, samenwerkingspartners en proces. Uiteindelijk blijven drie initiatieven over, die verder willen met hun plannen. Uit de gesprekken met de raad blijkt ook ambitie en de wens tot voortgang en behoefte aan een volgende stap.

Volgens het procesvoorstel gaan we nu over naar stap 3*: What is de rol van het college en de raad in het formuleren van de opdracht?* En stap 4 : *Wat is het kader*

dat wordt meegegeven aan de culturele instellingen voor de verdere uitwerking van hun plannen? En vervolgens op basis van deze afspraken een vervolgproces uitstippelen.

In deze memo is een voorstel opgenomen waarin stap 3 en stap 4 zijn gecombineerd.

3. **Voorstel voor vervolg:**

a. <u>De instellingen vragen de drie plannen verder uit te werken</u>, met daarin de onderbouwing van de bijdrage aan de doelen van de stad, een indicatie van de kosten en de wijze van financiering inclusief de investeringsvraag aan de gemeente. We vragen de instellingen deze plannen uiterlijk 2 september 2024 aan te leveren, zodat deze betrokken kunnen worden in het proces van de programmabegroting 2025.
In september organiseren we sessies met de raad waarin de instellingen de plannen presenteren.

Argumenten hiervoor:

- plannen kunnen worden betrokken in het proces van de programmabegroting 2025;
- streven is om over deze plannen gelijktijdig een afweging te maken en een voorstel aan de raad voor te leggen en
- we behouden zo de gewenste snelheid en urgentie.
  De plannen verschillen in fase van uitvoering, orde van grootte, rol van de gemeente(vastgoedeigenaar, subsidieverlener etc) en snelheden. We willen voorkomen dat het ene plan het andere ophoudt en daardoor kansen worden gemist.

b. <u>Beoordeling plannen door het college en voorstel aan de raad</u>
Na ontvangst van de plannen weten we in hoofdlijn/globaal wat de (financiële) vraag aan de gemeente zal zijn. Vervolgens zal het college deze plannen inhoudelijk en financieel toetsen en nagaan welke middelen en instrumenten in theorie mogelijk zijn en legt hiervoor een voorstel neer aan de Raad.

De huisvestingsvraagstukken van de culturele instellingen hebben relatie met de structurele exploitatie van organisaties en keuzes die zij wel/niet kunnen maken in de inhoudelijke programmering. Voorbeeld: De exploitatie van het Muziekkwartier is onderdeel van de Twentse Schouwburg. Andere faciliteiten betekenen, meer inkomsten, waardoor er een betere exploitatie ontstaat. Concordia heeft op dit moment 2,5 halve filmzaal. Daarmee is het niet mogelijk om goede afspraken te maken met de filmdistribiteurs om deze zalen structureel duurzaam te exploiteren. Sonnevanck heeft opdracht van OCW/Raad voor Cultuur om beter zichtbaar te zijn en meer verbinding te zoeken met het publiek. De huidige locatie is daarvoor niet geschikt. De bouwkundige staat van het pand van de Bibliotheek is dusdanig dat dit op korte termijn om investeringen vraagt. Mochten uiteindelijk de plannen niet haalbaar zijn (oftewel college en raad besluiten niet in te investeren), dan zijn de huisvestingsvraagstukken voor de culturele instellingen niet opgelost en zal een plan B uitgewerkt moeten worden. Dit

vraagt ook om een investering en/of andere keuzes in programmering van de culturele instellingen.

4. Kaders voor verdere uitwerking van de plannen

De instellingen werken de plannen verder uit en hanteren hierbij de volgende uitgangspunten.

>Inhoudelijke uitgangspunten:

De inhoudelijke visie en bijdrage aan de doelen van de stad en de cultuurnota zijn leidend en de faciliteiten/huisvesting zijn/is een middel om de inhoudelijke visie te bereiken. De hoofddoelen van de Cultuurnota zijn: Een sterk fundament; Een onderscheidend middensegment; Ruime voor experiment; Talentontwikkeling; Cultuur dichtbij en Eigenzinnig Enschede

>Financiële uitgangspunten voor de instellingen.

De instellingen maken een begroting met daarin ook de financiële vraag aan de gemeente en onderbouwen deze. Daarvoor gelden de volgende uitgangspunten (in volgorde):

- het plan moet passen binnen de structurele exploitaties van instellingen en de huisvestingskosten mogen niet ten koste gaan van de programmeringsbudget
- Reserves die zijn opgebouwd met bestemming onderhoud, enz worden ingezet en
- Instellingen gaan op zoek naar externe financiering bijv. bij andere overheden en/of subsidiemogelijkheden van derden of andere mogelijkheden.

Dan blijft er een (onderbouwde) financieringsvraag over en zien we de volgende financieringsmogelijkheden vanuit de gemeente: (in voorkeursvolgorde).

- garantstelling van de gemeente
  (tot 250.000 bevoegdheid B&W, >250.000 bevoegdheid Raad) link naar beleidsregels) en vervolgens
- Onderbouwing eventuele financiële vraag om extra middelen van de gemeente.

Financiële ruimte en relatie zomernota 2024

De volgende middelen heeft de gemeente beschikbaar/gereserveerd:

- € 400.000 structureel in de gemeentebegroting, product CEC, ‘Huisvestingsvraagstuk culturele instellingen’. (In de zomernota 2024 zal een afweging gemaakt moeten worden over het beschikbaar houden van deze middelen);
- € 1.066.000,- incidenteel Bestemmingsreserve ‘Aanpassing entree muziekkwartier’ (zie Raadsvoorstel financiële afhandeling Huiskamer van de stad.)
- Impulssubsidie van ruim 3 miljoen van RVO voor het Stadsblok Korte Hengelosestraat, waar het plan Het Warenhuis onderdeel van is;
- Het voornemen is om in de zomernota een voorstel op te nemen om een bedrag voor het Warenhuis te reserveren (besluitvorming voorzien in de zomer van dit jaar). Deze reservering is noodzakelijk, zodat de raad op een later moment de afweging kan maken op basis van concrete plannen. Een bedrag in de zomernota betekent niet dat de raad akkoord gaat met de plannen. Dit gebeurt op basis van een separaat voorstel.

5. Duiding rol college en raad

Rol Raad:

-De Raad stemt in met de kaders voor de instellingen zoals deze nu voorliggen (op 27 mei)

-De Raad wordt geïnformeerd over de uiteindelijke plannen en ingeval dat de bevoegdheid van de raad over financiën zich voordoet, legt het college deze plannen met voorstel gelijktijdig aan de raad voor.

Rol College:

-Het college legt de door de raad vastgestelde kaders voor aan de culturele organisaties en besluit over de plannen ingeval dit binnen de kaders en financiële uitgangspunten past. Zodra dit niet het geval is, legt het college de voorstellen voor aan de raad. Het streven is om hiervoor het proces en de planning van de programmabegroting te volgen.

Vervolg:

27 mei	Kamer Sociaal: bespreken memo vervolgproces huisvesting Culturele instellingen
27 mei	De raad op bezoek bij het Warenhuis
3 juni	De raad op bezoek bij het Muziekkwartier
10 juni	De raad op bezoek bij de bibliotheek
2 september	Deadline in te dienen plannen
September	Bijeenkomsten met de raad met presentatie van de plannen
Mogelijke vervolgstappen in overleg met uw raad	
Q4 2024	Kamer Sociaal : bespreken Voorstel huisvesting Culturele instellingen
Q4 2024	Raad: besluitvorming Huisvesting Culturele instellingen en programma begroting 2025

Samenvattend

- Kennisnemen van de opbrengsten van de eerste 2 stappen in het vervolgproces huisvesting culturele instellingen
- Instemmen met de conclusie
- Instemmen met het voorstel dat de drie plannen verder worden uitgewerkt aan de hand van de voorgestelde uitgangspunten en kaders en
- Instemmen met de rollen van de raad en het college in het vervolg

.